

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja kot priloga „SLOVENCU“ sveder vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan pozrej. Cena mu je 80 kr. za celo leto. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v semeniških ulicah št. 2. Naročnina in inserati pa opravništvu „DOMOLJUBA“ Vodnikove ulice št. 2. — Namanila se vsprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Štev. 23.

V Ljubljani, 1. decembra. 1892

Letnik V.

Kaj je novega po svetu?

Na Dunaju so bili zadnji tedni v javnem življenju zelo viharni. Kristijani so se zbirali na tisoče in tisoče v prelepih zborih ter glasno in odločno obsojali, da se je prepovedovalo v ljudskih šolah na glas delati znamenje sv. križa. Knez Lichtenstein je rekel: Katoliška vera ni vera gluhtonemih, da bi se njena značilna znamenja le kazala, ne pa tudi očitno in glasno izgovarjala. Katoliški veri pa se dandanes v javnem življenju res godi, kakor da bi bila le za gluhoneme. Trpi se, da katoličani opravljajo svoje krščanske dolžnosti v domači hiši in v cerkvi, toda v javnem življenju, v zastopih občinskih, deželnih in državnih, tam vera molči, bodi gluhtonema! — In ravno zato ker se države in vlade ne drže naukov Jezusove vere, gre rakovo pot sreča človeška. Mladina rase vedno bolj razbrzdana ker imamo slabe šole; iz takih šol nabirajo se liberalci, ki volijo liberalne zastopnike v občinske, deželne in državne zборе. Ti zastopniki kriče, kako bodo skrbeli za kmeta, rokodelca in delavca, zabavljajo na cerkev, škofo, na poštene krščanske moze in slepijo ljudstvo s potratnimi veseljami. S tem se ljudstvo omami, vda se liberalcem; a godi se mu kakor vtrujenemu popotniku, ki obnemore sredi visokega snega; sanja se takemu revežu, kako se greje pri gorki peči, kako se krepča z gorko jedjo, v tem pa v resnici — zmrzne! Tako se godi ljudstvom, ki poslušajo liberalce, takó se bo tudi Slovincem godilo, ako prideje do krmila liberalci. — Veseli nas pa, da se pri nas v Avstriji počasi a vedno bolj zavedajo ljudstva, v kako krute verige so jih liberalci vkovali. Kako slačijo do nazega delavnega kmetovalca s hudimi davki, mu razkosavajo zemljišča, dražijo plačila za pose, vravnavaajo na svojo korist ceno žita in živine. Malim rokodelcem liberalci bogatini skoro ne dajo živeti. Razpisujejo velika dela, kjer treba mnogo denarja ter jih sami sprejemajo, kajti mali obrtnik brez potrebnega denarja ne more

blizo. In tako pride, da je na primer v Ljubljani na enkrat kar na stotine malih obrtnikov — zarubljenih! — In odkod vse to? Odkod ker liberalci pravijo, da vera nima nič opraviti v politiki, pri javnem gospodarstvu. Tega se liberalci povsod drže. Ako pa vera nima nič opraviti v politiki, potem tudi sedma božja zapoved tukaj nič ne velja. In tako res dela liberalni kapitalizem. Na milijone in milijone šteje se denar, katerega je liberalizem vkradel krivično — izsesal iz ubozega ljudstva. Zato pa je vsak brezvesten slepar, kedor pravi, da vera nima nič opraviti s politiko. Ali naj mar vera velja samo za reveža, ne pa tudi za bogatina, samo za podložnega ne pa tudi za gospodujočega? Kedor pravi, da vera nima v politiki nobene besede, tak trdi, da Bog nima nobene oblasti pri javnem gospodarstvu, kedor pa Bogu odreka to oblast, tak je brezverec in zato so večinoma vsi liberalci brezverci. — Le tako si je mogoče razlagati zakaj, da se z blatom tepta šesta božja zapoved. Bog zapoveduje pošteno čisto življenje, ki je podlaga dušnemu in telesnemu zdravju, brezverski liberalizem pa snuje po večjih mestih, kakor v zadnjem času v Ljubljani, hiše nesramnosti, kamor se vabijo ljudje prelomljati zapoved neskončnega Boga. — To je sad brezverskega liberalizma tudi pri nas, kjer se vedno zatrjuje, da ni liberalcev. — Blagostanje, imetje, poštenje vse stavi liberalizem v nevarnost. Ta je naš največji sovražnik, zato vojsko proti njemu vsikdar in povsod! — Zadnji dogodki v državnem zboru dunajskem kažejo, da nemški liberalci ne morejo skoraj dočakati svoje nadvlade. Najbolj na potu so jim nemški katoliški in slovenski poslanci. Zato se sedaj trudijo, da bi te odričili iz večine; bati se je, da se jim to posreči. Potem se prične za Slovence nov križevi pot, a ker smo Slovenci že vajeni trpeti, nas tudi ta poskušnja ne bo strla, ako ostanemo veren in pošten narod! — Na Ogerskem

imajo nekaj novih ministrov. Večinoma so vsi prostozidarji in kalvinci. Tako globoko je vsled liberalizma padlo kraljestvo, ki se je nekaj s ponosom imenovalo kraljestvo Marijino. Ljudstvo stiskajo tidje, ubogi Slovaki se zatirajo z najhujšo silo in celo cerkev mnogokrat vzdihuje v liberalnih kleščah. Taka je podoba države, ki sloni na brezverski podlagi. — Na *Francoskem* je umrl v soboto dne 26. t. m. ob 1. uri po noči kardinal Lavizerie. Pokojnik je bil porojen dne 31. oktobra 1825. leta. Posvetil se je duhovskemu stanu. Nekaj časa je učil cerkveno zgodovino na bogoslovski fakulteti v Parizu, potem pa je bil poklican v Rim, kjer so mu izročili neko jako važno prelaturu. Leta 1863 je bil imenovan anezyškim škofom in štiri leta pozneje nadškofom alžierskim, pred dobrimi desetimi leti pa kardinalom mačnikom. Ko je Francija dobila protektorat nad Tunisom, je papež obnovil kartaško nadškofijo in Lavizerie je odslej imel naslov afriški primas in nadškof kartaški in alžierski. Lavizerie je sezidal na mestu stare Kartage lepo metropolitansko cerkev. Pokojni kardinal se je jako trudil za razširjenje krščanstva v Afriki in odpravo robstva. Pred nekaterimi leti je prepotoval vso Evropo, da je vplivne može pridobival, da ga podpirajo v borbi proti robstvu in nabiral je denar v ta namen. Za razširjenje krščanstva

po Afriki je ustanovil kardinal kongregacijo alžierskih misijonarjev, ki so zaradi njih bele oblike znani pod imenom „beli očetje“. Da pa razširi kristijanstvo po Sahari in tudi konec naredi robstva, je osnoval družbo saharških bratov po vzgladu starih viteških redov. Bratje so bili oboroženi in je bila njih naloga obdelovati zemlje v Sahari pragnjati trgovce z roblj. Sprva je ta bratovščina lepo napredovala, ali sedaj bode pa menda zaspala, ker jej primanjkuje denarnih sredstev. V Franciji vlada preliberalni duh, da bi dovolj podpirali tako podjetje. *Leon XIII.* naš slavni papež oahaja dne 19. februarjan prihodnje leto petdesetletnico, odkar je bil za škofa posvečen. Ta slovesnost se bo slavila po vseh katoliških delih sveta. Naši škofje so v ta namen izdali skupno pastirsko pismo, katero se je po cerkvah bralo prvo adventno nedeljo. Katoličani bodo po celem svetu nabirali denar za sv. Očeta da mu ga izročé kot dar ob tej slovesni priliki. Papež namreč oropan posvetne oblasti potrebuje za vladanje cerkve mnogo denarja, vzlasti za svoje kardinale svetovalec in zastopnike pri raznih vladarjih. Denarja posebno potrebuje za misijone po raznih delih sveta. Denarja torej, ki se nabere za papeža, sv. Oče sam ne porabi za se, pač pa za dobre namene.

Kaj je novega po Slovenskem?

Iz Cirknice, dne 26. novembra. V Cirknico dobimo okrajno sodnijo. Dolgo časa so Cirkničani prosili za-
no

in sedaj jih je vlada vendar uslišala. Veselje je radi tega veliko. Vsaj je pa tudi bilo potreba v Cirknici sod-

Listek.

Bog je.

(Slika.) Spisal Fr. Finigar.

Ko smo obiskovali ob vseh svetih pokopališče, bila sva menda z Gričevim Štefanom zadnja, ki sva zapustila sveto mesto. Mrzla sapa je vela čez tiho grobišče ter ugaševala blede lučice, ki so še briedle po grobeh. Zdelo se mi je, kakor da ugašajo plameni — vroči zublji — ki so čistili duše v vicah do danes. A molitev, solze in pokora so jih pogasili, da so se popele uboge duše v naročje Stvarnikovo, kjer bodo na veke v nekaljeni sreči uživale večno blaženstvo. — Nemo sva korakala s prijateljem od gomile do gomile. Zatopljena sva bila v pomembne misli, ki nama jih je budila bozja njiva. Čitala sva jačno — da nekako čula sva pretresljivi izrek vsegamogočnega Boga, kateri je velel našemu pradedu: „Prah si, in v prah se boš spremenil.“

Ze sva prišla do zadnjega groba. Visoka svetilka je gorela na njem in izlivala luč skozi pisano steklo na bogate vence, ki so krili gomilo. Videla sva, kako je uprav pred nama vstala črno oblečena ženska z groba, obrisala si z robcem oči in odšla v temni mrak. Ko prideva do groba, zgane se moj tovariš, iz prsij pa se

mu izvije vzdih: „Tedad tu si!“ Zavzet ga poprašam: „Kdo počiva tu?“

Mesto odgovora se zgrudi na kolena in bridko — bridko zajoče — potem pa šepetaje moli. Nisem pa hotel dramiti. Pokleknil sem se jaz in molil nevedoč za koga.

Za nekaj časa vstané Štefan in mi reče mrzlo: „Pojdiva.“

Voščila sva se enkrat vsem dušam večni mir in pokoj, potem pa sva hitro odsia proti mestu.

Da sem pretrgal mučen mošk, prašal sem z nova Štefana:

„Kedo je ondi pokopan, da se tako žalostis?“

„Dragi moj, povem ti, pa le zato, da si ohrani vse življenje v spominu nocojsnji večer. Mnogo nevarnostij ti bo še pretilo v življenji — pretilo posebno pogubo tvoje duše. V vsakem boju pa se spominjal prigradbe, ki ti jo pove prijatelj vseh Svetih večer, in zmagal boš.“

V grobu, ob katerem sva molila, mi ne počiva sorodnik, ne dobrotnik — tudi ne prijatelj. Imenovati ga morem le znanca. Seznanila sva se v prvi latinaki soli — a prijatelja nisva bila. Jaz, sin lesene kočé, bornih starišev, on — sin bogate, meščanske rodovine. Jaz tib, boječ, marljiv, — on razposajen, drzen, brezdelen. Vidit torej, da se taka značaja nista mogla združiti. Krvavelo

nije. Občina je velika, pot v Logatec dolga in železnični red silno neugoden. In tožijo se Cirkničani, kakor je splošno znano, tako silno radi.

Marsikdo je že zatožil dom in posestvo. Ni pa še določeno, kdaj da začne sodnija v Cirknici delovati. Jedno leto bo že gotovo preteklo, predno bo vse vrejeno.

V Cirknici je vročinska bolezen sedaj skoraj popolnoma pronehala. Začela se je pa širiti po Menišiji. V Selsčku pri Begunjah jih je vze več zbolelo, nekaj tudi umrlo.

Z Gorenjskega. 23. novembra. († Matija Rabič, umrl 11. novembra 1892.) Dne 11. novembra je umrl spoštovani in daleč znani rudkop Matija Rabič, po domače Zakokošič, iz jeseniških Rovt, v 73. letu svojega življenja (rojen 19. februarja 1820). Pokojnik je bil moč, da malo takih.

Dasiravno je obiskoval le domačo šolo, je s lastno pridnostjo toliko napredoval, da je slovenske in nemške spise gladko bral in tudi razumel. Vstopil je še mlad v jeseniške jame kot navaden rudkop; pa s pridnostjo, zvestobe in razumnostjo je stopal od stopinje do stopinje, da je naposled postal prvi „hutman“ ali jamski čuvaj in je mnogokrat namestoval samega jamskega oskrbnika.

Bil je v svojem poslu zares vsestransko snajden in je razne kamne, rude in okamnine morebiti bolje poznal, kakor kakšen profesor. Predstojniki so ga čislali, pa tudi podložni so ga ljubili; le kaki nerodneži ga niso mogli trpeti, ker je bil strog in natančen, kar pa je pri tako nevarnem delu ravno najbolj potrebno.

V svoji težavni službi je bil večkrat v smrtni nevarnosti. Nekdaj mu je razstreljena skala pokončila oko

in mnogo streljanje v jamah mu je vzelo skoro ves posluh. Tedi je bil večkrat od jamekih plinov ves omamljen.

Posebno se je skazal dne 5. decembra 1883, ko so jamski vetrovi (schlagende Wetter) dva rudokopa zadušili in je bil tudi jamski oskrbnik gosp. Fessel že v nevarnosti.

Sploh pravijo, da je takrat rajni Rabič s svojo razumnostjo in hladnokrvnostjo v splošni zmešljavi zabranil še večjo nearečo.

Taka hrabrost, nič manjša, kot vojaška v bitvi, tudi na višjem mestu ni mogla skrita ostati. Odlikovan je bil posebnó vsled te pogumnosti s srebrnim križcem za zasloge.

Dasiravno je bil rajni primerno seló premožen in bi bil precejšnjo pokojnino dobival, vendar ni hotel priljubljene službe pri jamah pustiti, ampak je do zadnjega (blizu 50 let) svojemu poklicu zvest ostal. — Spomina vredno je tudi to, da je bila nova cesta iz Jesenic k jamam (čez dve uri dolga) po njegovem načrtu in pod njegovim vodstvom izgotovljena, in bo tako vedno pričala, da so tudi na kmetih samouki, ki se ne ustrašijo vsakega inženerja.

Njegovo zasebno življenje je bilo vzgledno. S svojo zakonsko družico, ki mu je bila enaka po mišljenju in krščanski gorečnosti, je živel v slogi in resnični ljubezni celih 46 let. Bog je blagoslovil njujin zakon z več otroci, kateri pa so večinoma majhni pomrli; le dva dekleti sta dorasli, ali tudi ti jima je smrt za kozami pobrala v najlepši starosti (okoli 20 let) menda leta 1874.

Tako sta tedaj ostala sama in sta se potem še toliko tesneje oklenila eden drugega. Odkar sta vse otroke zgubila, sta svojo ljubezen obračala revežem, cerkvam in sploh na dobra dela.

mi je jarce, ko sem pobiral kosce kruha, katere je sprijen Albert, tako mu je bilo ime, metal po šolski sobi.

Dve leti sva bila skupaj. Potem je pa zaostal in, kakor sem kmalu čul, tudi izostal. Čemu bi si bil belil glavo, ko je imel doma vsega v izobilji. Oče je hotel vzgojiti Alberta za premetenega kupca. Zato ga je poslal v večje mesto, da se potrebno izobrazí. — Od tedaj nisem čul dolgo ničesar o njem.

Ko se nekoč vračam skozi to mesto na počitnice — bilo je prav v petek — grem v gostilno, da se nekoliko okrepčam. V »gosposki« sobi je sedel mlad lovec ter obiral mastno pečenko in preganjal dolgčas s tem, da je drzil psa nudeč in jemajoč mu kos pečenke.

Pozdravim gosta, sedem k drngi mizi in prièngm čitati časnik. Točajki pa naredim pestno kosilo.

Ko lovec zasliši besedo — postno kosilo — zasmeje — se — satanako se zakrohoče in prisede k meni, vprašajoč me: »Ali si se vedno tako kmetiško neumen, da si ne upaš v petek mesa jesti?«

Jaz sem se kar zgrozil nad toliko predrznostjo. Vender sem se premagoval in mirno rekel:

»Oprostite gospod, jaz Vas ne poznam in menim, da Vam ni prav nič mari, kaj jaz jem — kot kristijan!«

»O, me boš pa vender poznal, ne? Albert —!«

Tedaj sem ga spoznal. Spremenil se je mnogo. Na obrazu se mu je bralo, da ima popolno živalsko

življenje, ravnaoč se po pravilu: »Jejmo in pijmo, dokler živimo!«

»Albert?« tako sem mu odgovoril, »kdo bi si bil mislil, da si ti, ker si se tako spremenil. Kako se ti kaj godi?« — Hotel sem pogovor zasukati na drugo stran, dobro vedoč, da je prepiranje s tako plitvim in razuzdanim človekom o verskih stvareh prav tako brezuspešno, kot bi se bodel z volom.

»Dobro! Posebno kar se je stari spravil s poti« — tako je govoril o očetovi smrti — »in pa kar nisem več kristijan, kakor imenuješ ti tisto prismodarijo. Ali ne veš, da je vera le za kmete? Olikanec je nima nobeden več, — ker je dokazano, da je to sama sleparija!«

»Albert, to je grozovito, kar govoriš! To je bogokletno!« Tako sem vskliknil uzaljen in razarjen zajedno.

»Ha, hči Bogokletno! Kako hodeš klel Boga, ker ga ni? Pevsodi sem že lazil, po gorah in mestih, po noči in po dnevu — a Boga nisem srečal. Živ človek mi pa tudi ni še nikoli povedal, da bi ga bil videl. Morda si ga ti? Imaš gotovo posebno srečo!«

»Da, videl sem ga, hvala Vsegamogočnamu! Ne sicer iz očí v oči. Pač pa sem videl in gledam vsak dan dela njegovih rok. Če pogledaš neizmerne svetove, ki tekajo po svojih določenih krogih, ali pa če opazuješ najdrobnejšo cvetko — in najmanjšo živalico — vse ti glasno kliče: »Bog je, Bog mora biti!«

Zakokoličeva hiša visoko gori pod Botico je bila namreč znana zaradi svoje nenavadne gostoljubnosti. Naj je znanec prišel kadar- in odkoder- koli, vselej se mu je postreglo z nehlijeno prijaznostjo; posebno dijaki, bogoslovci in duhovniki so bili priljubljeni v tej hiši.

Med tem, ko je gospodinja na mizo nosila in strešla, je pa hišni gospodar — rajski Rašič — kratkocasi svoje goste z duhovitimi razgovori. Znana so mu bila dnevna vprašanja in tudi o politiki je imel kaj zdrave nasore.

Pa temu se ni lediti. On prostega časa ni tratil po krmah, ampak je rajši prebiral časnike (posebno „Novice“) in poučljive knjige. Bil je do zadnjega od „Matice Slovenske“, in kar skoro ni še posebej omevati od „Mehorjeve družbe“.

Ta podoba pa bi ne bila popolna, ko bi rajskega ne mogli pohvaliti tudi zaradi njegovega verskega prepričanja in vedenja. Pa ravno v tem si ga upamo tudi v ogled postaviti. Svojih verskih dolžnosti ni nikoli zanemarjal, dasiravno je od njegove hiše do župnijske cerkve poldrugo uro hodil in slaba pot. Tudi spride neverne gospode, s katero je po dolžnosti moral obdeevati, se ni sramoval svoje vere.

Duhovnike je posebno spoštoval in sv. zakramente po okolišinskih večkrat prejemal. Tudi v svoji zadnji bolezni, ki je komaj teden dni trajala, je prejel sv. zakramente umirajočih in je prav mirno sklenil svoje dolge in vzgledno življenje.

Njegov pogreb je bil v nedeljo, 13. novembra, dokaj dostojen in čestitljiv. Zaradi neugodnega časa vsanjih duhovnikov ni bilo, pač pa se je drugega ljudstva nabralo na stotine. Budokopi so svojega učitelja s vsi

Dokazoval sem mu še na mnoge načine bivanje božje. Odgovarjati mi ni mogel drugače, kakor: »Beži, beži, to je le tako izmišljeno, da se imate česa učiti. Jaz pa ne bom veroval nikdar in tudi ne morem verovati!« — Vse moje prizadevanje je bilo zastonj. Skoro jeren se je ločil od mene.

Niso še minule počitnice, ko dobim pismo od njegove matere. Najprištetnejše me prosi, da pridem takoj v mesto. Njen ljubljeni edinec Albert leži na smrtni postelji in hoče govoriti z menoj. Lahko se ti zdi, kako me je pretresla ta novica. Naglooma sem hitel v mesto. Notranji glas mi je velel, da otmem z božjo pomočjo morebiti — nesrečnega večnemu ognju.

Predno sem došel v mesto, povedal mi je star mož, kako se je onegav Albert ponesrečil.

»Malega Šmarja je bilo, ko smo šli v cerkev, pa smo srečali Alberta, ki je jahal na lov. Jaz sem se rekel Štegnarjevemu Anžetu, da ta človek ne bo umrl kot drugi ljudje. Bog ga bo enkrat preveč udaril. In glej, ko se je vračal Stradetov Janez iz cerkve — ta je tako vedno prvi doma, — našel je v cestnem jarku Alberta vsega v krvi — nezavestnega. Konj se je pa pasel v naši četli. Stradetov je kričal na pomoč kot grešna četa. Mi smo hitro pritekli in spravili mladeniča domov. Zdaj pa pravijo doktorji, da bo umrl. Zastrelil se je ta nesrečni nesrečni. Menijo, da je padel s konja in da

častjo spremili k grobu. V praznični obleki so ga nosili poleg krste mu svetili. Tudi uradniki obrtniške družbe s ravnateljem g. Kar. Lukmanom so mu šli za pogrebom.

Le njegove tene ni bilo zraven. — Zaint, int in trud so jo potrie. Komaj da je svojemu ljubljemu moči zatienila oči, se je tudi sama vlegla, in takoj bi se kedaj vstala iz te bolezni. Prej kot se bo kmalu bi tudi za mozem, ki se je od nje poslovil s temi milimi besedami: »Ljuba moja teta! Vselej si me spremlja, ko sem odhajal od doma; ali zdaj pa ne pojdi z menoj!«

Mi pa sklepamo te vrstice s srčno željo: Bog naj da še mnogo takih vrlih mož!

Z Dobrove se nam poroča: Po postrodovanju in prizadevanju konjerejakega odeda a. c. kr. kmet. družbe kranjske debil je posestnik Peter Selan v Stranaki kraj Dobravi prve dni t. m. lepega in čvrstega cesarskega izbe iz c. kr. državne žrebarnice v Gradcu, ki čuje na ime „Kra“. Ta serica boče gotovo veselo izmenadila vse konjereje: dobrovski, brezoviški in polhograjski fari, kakor tudi ne iz bližnjih Glinic in okolice, ker jim v prihodnje ne bo treba svojih kobil tako daleč voditi, kot so to morali sedaj. S tem izreka se pa ob enem slav. odedu za konjereje c. kr. kmetijske družbe kranjske glede njegovih prizadevanja, da se je namestil za takopravnem kraju plemenaki cesarski izbec, javno najkonejša zahvala.

S Koroskoga, 25. nov. (Raznosterosti) Koroski nemškoburški liberalki so sklicali na dan 13. novembra t. l. v Celovec takorvan »partestag«, t. j. strankni shod, ki se je bavil izključno le s Slovenci. Zbral se o tej priliki vsi nemškoburški velikaši, vkrupem

se mu je ob tem sprožila puška. Toda naj bo, kar boče. Jaz pa pravim in še porečem, če bi bil tisto zapoved, ki pravi »spoštuj zapovedane praznike«, splošno, bil bi zdaj zdrav kot riba, ne pa na smrtni postelji!

Starec me ni dohajal. Prehitro sem stopal, mi je zaostal.

Pridem na Albertov dom. Smrtna tišina je visala po hiši. Na dolgem hodniku sta sedela zdravnik. Vprašam ju o Albertovem stanju. Oba zajedno brezupno odkimata meneč, da ne boče doživl večera.

Vstopim v predsobo. V nastonjaču je sedela mati, bleča, prepadena in zajokanih oči. Poznako se ji je, da trpi s sinom vred. Hitro je vstala ter mi prihitela nasproti ihtič: »Ah, moj Albert bo umrl! Pojdite k njemu, tako težko Vas čaka. Moj Bog!«

Vede me v bolniškovo sobo. Albert je letal nepremično na postelji bolj mrtiču podoben kot človeka. Ki začuti, da sva prišla, odpre težke trepalnice. Ko me zagleda, spreleti ga za trenotje kakor žarek vselej po obrazu. Sedel sem k postelji, mati je pa ropet odšla. Bila sva sama. Šepetaje — glasno ni mogel govoriti — me poprala: »Ti, ali je Bog? Povej mi še enkrat, ali si zadnjič v gostilni govoril!«

Pripovedoval, dokazoval in razlagal sem mu o Bogu celo uro — seve, kolikor sem mogel, vedel in znal. Na obrazu sem mu bral, kako silno mu je divjal boj v duši.

do 500 ljudi, da so se posvetovali, kako bi Slovence mogli se huje preganjati nego doslej. Odrekli so koroškim Slovencem kar na kratko vso pravico do obstanka in trobili staro laž, da je Koroška nemška (?), da mora taka tudi obstati! Glavni del govorov nemških hujskačev, med katerimi jih je večina Ne-Korošcev (!), so bila sumničenja, neresnice, laži. Posebno se je širokoustil nek Tirolec dr. Luggin, ki bi kar najraje potopil vse Slovence v žlici neslanega kropa in »ubogo« nemštvo tako spravil do — moči! Poleg Luggina oznanjevala sta brezobzirno sovražstvo nasproti Slovencem še stara zagrizena naša sovražnika dr. Steinwender in pl. Dumreicher, ki Slovana kar živega ne moreta videti! Neznansko jezi te ljudi, da Slovenci na Koroškem še živimo, da se ne damo ponemčiti in da terjamo svoje pravice. Na potu so jim naše sijajno prospevajoče slovenske posojilnice, podružnice sv. Cirila in Metoda, družba sv. Mohorja, naš »Mir«, sploh vse, kar je slovensko! Izvolila sta se tudi dva odbora (12 »generalov« in 24 »hauptmanov«), ki sta dobila menda nalogo, da bodeta katoliške Slovence žive pekla in slovenščino pometala iz dežele! Kakor kažejo posvetovanja tega nemčurškega strankarskega shoda, čakajo koroške Slovence še hudi dnovi! A obupavajo še ne; kajti njih stvar je pravična, in taka stvar je doslej še vselej zmagala! Vsaka sila do svojega časa!

Vrta slovenska občina Kotmaraves ob Celovcu pritožila se je zoper to, da se ima dvorazredna šola razdeliti v dve jednorazredni in zahtevala, naj se vpelje slovenščina kot učni jezik v tamošnji šoli. — Tudi slovenski možje občine Vetrinj ob Celovcu vložili so prošnjo za slovensko šolo. Dobro! Slava zavednim možem. — Novo šolo bodo zidali v Celovcu. Stala bode kakih 200.000 glđ. Ravno

A zmagala je milost božja. Na vse moje prigovarjanje mi je rekel samo:

»Po gospoda naj gredó«. Pri tem pa sta mu pritekli dve gorki solzi na blede lice — dve solzi toplega kesanja.

Alberta so prevideli. In skrajni čas je že bil. Zakaj po duhovnikovem odhodu ni pregovoril nobene besede več. Krčevito je držal v roki sveto razpelo in nepremično zrl v Krizanega. Videlo se je, da se borita smrt in življenje. Oko mu je vedno bolj umiralo in se potapljalo v skrivnosti onega sveta. Klečali smo ob postelji in molili. — Kar naenkrat pogleda jasno vame in spregovori glasno: »Prav imaš, Bog je!« Še en tresljaj, še en globok vzdih in Alberta ni bilo. Drugi niso razumeli, kaj hoče s tem povedati — razumel in čutil sem pa tembolje jaz. Zdelo se mi je, kakor da je že čutil pričujočnost božjo, videl Boga pravičnega sodnika in da je prav v trenutku ko je stopil pred sodni stol, vsem v svarilo izustil te besede. In tedaj sem spoznal bolj kot kedaj resnico svetopisemskih besedij: »Rekel je neumnež v svojem srcu: Ni Boga!«

Moj spremljevalec je končal. Prišla sva sredi mesta. Vsakega je vedla pot drugam. Segla sva si v roke in slovesno oba zajedno izrekla: »Bog je«.

tam bodo zidali nemški »konservativci« novo tiskarno. — Pet koroških rodoljubov zložilo je nedavno v Celovcu za družbo sv. Cirila in Metoda 100 kron v zlatu. Slava jim!

—m—

Štajarsko. Občina »Cven« pri Ljutomeru obsega štiri vesnice, namreč: Gornje in Spodnje Krapje, Mota, Cven. Vrli kmetje po imenovanih krajih so se v naj-novejšem času začeli v narodnem obziru živahno gibati. Ustanovili so si namreč zaporedoma tri društva in sicer: »Bralno društvo« in »Zbor tamburašev«, nedavno pa še »Požarno brambo«. K zadnjemu društvu se je hitro prve dni oglasilo 46 oseb; isto vodijo: Rajh Josip kot načelnik, ostale posle opravljajo: Pušenjak Tomo, Škrgét Ivan, Karba Josip, Rus Matija, Krajnc Jakob, Slavič Josip, Babič Martin. Društveniki so »v polni obleki« prvokrat se prikazali v trgu na rojstveni dan svetlega cesarja, kamor so se bili podali k sveti maši. Gasilna dolžnost jih je pa ob prvič poklicala na Moti, kjer se jim je posrečilo, da so požar obstavili tako, da se hiše, ki je prizidana ob goreče poslopje, nesrečonosni plamen ni mogel obleznoti. Povodom »konjske dirke« napravili so špalir. Dne 18. septembra je pa »Bralno društvo« priredilo veselico na nekem travniku. Tukaj se je ljudstva gospodskega in kmetskega zbralo okoli 700 oseb. Ali veselje zdelo se je spremeniti v žalost. Nekje za vesjo se je začelo kaditi. Ker so pri veselici bili tudi ognjegasci, povabila jih je dolžnost, da pojdejo gasit. In kaj li je bilo? Neki šegavci so nâvlaš vkup nanosili slamo in drugo smodje. S tem se je pa gasilec delo samo pokazilo. — Na Kogu pri središču je za občinskega predstojnika izvoljen Franc Ivanuša, za svetovalca pa Jakob Govedič in Matjás Pokriváč. — Na Slatini so po dolgoletnih borbah vendarle domačini in za vbogega kmeta skrbeči ljudje dobili v roke občinsko gospodarstvo. Za župana je izvoljen vrli gospod Franc Kert. — V Zavrču umrl je dekan, veleč. gospod Rupert Šuta. Bil je blaga duša. Svetila mu večna luč! — Na Skomarji pri Vitanji so farani imeli ves teden duhovnega veselja. V njihovej sredini bivali so namreč gospodje misijonarji Jalšovec, Kovalik in Kitak. Bog blagoslovi delo! — Na Vidmu ustanovili so »Vinorejsko društvo«. V odbor so izvoljeni gg.: Novak Jovan za načelnika, za odbornike pa: Zupevec Alojzij, Pogled Henrik, Vidmar Franc. Društvo je občini Videm podelilo jedno parcelo njive, da napravi vzgledno matico-trsovnico za ameriške trte, katere se bodo društvenikom prodajale za malo odškodnino. — Deželnošolski svet je šolskim oblastvom po deželi razposlal pismo, s katerim se prepoveduje, da bi lovci šolske otroke rabili za gonjače na lovu. — Občinski odbor za občino Göss pri Ljubnu na nemškem delu naše dežele je sklenil, da naj vsaki gospodar odpové stanovanje osebam, ki tam živijo v divjem zakonu. Kdor bi tega ne storil, plačati bo moral kazni 5 glđ. Gospodarji pa, ki bi take ljudi vsprejemali pod streho, morali bodo plačevati kazni po 10 glđ. Kakor se po časnikih bere, gospodarji vbogajo radi. — V Bruku bivajoči posestnik, gospod Jurij Repin, doma iz Vojnika, je od svetlega cesarja dobil za zasluge zlati križec s kronico.

Cerkev in šola.

Podobe iz življenja.

(Dalje.)

47. „Neumni kmet.“

Tetko je pisati zgodovino „neumnega kmeta“. Dolga je in žalostna je in dan na dan se množé novi pojavi — tega tožnega poglavja. Vsak pisarček, vsak komij, vsak črevljarski učencec čuti se že od nekdanj sposobnega, da se ovzkovadi z duhovitimi dostipi v tem obriru; modrosti in učenosti ima veliko v izobilju, da kar srše, ko se razgovarjajo s kakim „kmečkim očetom“. „Neumni kmet“ — ali ne ponavljajo tega vzklika raznovrstne pisarne, koder sedé prvaki in veljaki, ali ne govore v tem smislu bore šaloigre in povesti in romani, dopisi in uvodni članki ali ne kaže tega vse javno življenje? O, da bi hoteli popisovati „pasje“ ravnanje, katere skuša nebrojnokrat naš „neumni kmet“ tam, kjer bi se imele njemu postreči; kjer plačuje on tiste, ki se potem norčujejo iz njega, da bi hoteli opisavati vse tisto poniževanje, katero trpi kmet-ski stan, vse tiste dogodke, kateri dokazujejo, kako brez-mejna je predrznost mnogih porodobnih olikancev, ko obénujejo z „neumnim kmetom“, v debelo knjigo bi narastel ta popis!

In primerjajmo s tem vse tisti kumbug, ki se vrši tedaj, ko se „neumni kmet“ potreboje, vse tisto hinavstvo liberalne dobe, s katerim se love kmečki novei in „neumnega kmeta“ glasovi! Tedaj spada „neumni kmet“ mej vrle može, mej stebre države, mej čišni, ljubljeni narod, mej razberite veljake člana in uma! Tedaj je dober in moder — neumni kmet!

Socijalni demokratje češkega rodu imenujejo češke kmete — norčke, ker se jim ne dajo zvačiti na led. Norci se imenujejo, ker imajo še živo vero, ker se vklan-jajo še svojemu Bogu in oblasti, ki jim jo je dal, ker imajo še krščansko poštenje v čisljih in se zavedajo svojih verskih dolžnosti. Kaj bo „neumni kmet“ — to je tudi bistvo vsega tistega pisarjenja v slovenskem jeziku, ki sedaj skuša na jsko čuden način pregovoriti ljudstvo, naj ne izraža svoje nđanosti škofu, ki ga ljubi. Kaj sé kmet o takih stvareh; on le molči in plačuj in — ubogaj! O tem določujte le — veliki in učeni in bogati — go-spodje; kmet — je neumen!

In ta „neumni kmet“ se vendar-le giblje, in darove, ki mu jih je dal njegov Stvarnik v obili meri, uporaba-lja tudi v to, da spoznava svoje dolžnosti v javnem živ-

ljenju in da z moškim ponosom ločuje svoje prijatelje od svojih neprijateljev. Ta ločitev se bo gotovo tudi srečno savršila; kdor méni drugače, ne pozna našega naroda. Naš kmet vstaja in sicer določno in pogumno kot katoliški slovenski kmet in vstal bo v strah vsem tistim, ki mu hoté z liberalstvom uničiti njegovo mišljenje, njegov značaj in — srečo njegovo. Tedaj se bo pa videlo, kje je narod slovenski in kako mora govoriti, kako mora delovati tisti, ki hoče govoriti ali delati v njegovem imenu, ki hoče delati zanj. Direktivo bo dal on sam in nobeden drugi; zajemal jo pa bo iz vrečca resnice, iz svoja žive, katoliške vere.

48. Skrb za uboga.

Sv. Vincencij Pavljan, znan posebno po svojih Vincencijevih družbah, imel je posebno usmiljenje z ubogimi. On sam ni sicer imel ničesar, vendar je vedno delil miloščino v podporo revežem. Nekega dne ni imel prav nič več, a vsled neke nesreče bila je neka podpora posebno potrebna. Svetnik sklene, da gre h kraljici, da si mu je še nedavno podelila veliko podpore. Bil je večer in kraljica se je ravno odpravljala s svojimi domačimi na slavnostno veselico. Sveti Vincencij stopi pred kraljico ter ji razloži svojo veliko zadrego. Kraljica mu pové, da je v ta namen že večinoma vse razdelila. Svetnik pa se ni dal ophliti. Kraljica je nosila dragocen biser na svoji obleki, sveti Vincencij ga je opazil ter rekel: „Kraljica, ali niste Vi mogočna in mnogospoštovana gospa? Ah mar je Vam treba tega bisera, da bi pomnožili darove, ki Vam jih je Bog naklonil? Največja lepota vsake žene so njene čednosti. Pozemelske nečimernosti ne morejo jim pridobiti nobenih zaslug. Oddajte zato svoje bisere, podprite ž njimi reveže in svetili se bodo nekdanj v večnem blesku na Vaši glavil!“ — Po teh besedah kraljica Ana avstrijska odloži svoje bisere ter jih izroči „očetu ubogih“. Ta pa je vesel hvallil Boga, blagoslavljal dobrotno kraljico ter hitel, da pride še o pravem času trpečim na pomoč. — Po takih poteh si je pridobival pomočkov, da je toliko storil za reveže. — Bralcem svojim ob tej priliki iskreno priporočamo, naj radi podpirajo reveže v svojem kraju, v zlasti naj se z darovi spominjajo Vincencijevih družb po onih krajih, kjer te družbe blagodejno delujejo v podporo revnih družin in zapuščenih otrok.

Gospodarske in obrtnijske stvari.

Koliko krme imamo pokladati živini? Pri krmaljenju živine nam ni gledati le na to, da živini le toliko krme pokladamo, da jo pri življenju ohranimo, temveč v taki množini, da živina raste in se redi, to je, da prebavljena krma gre v meso, mleko, loj, v mast,

v volno itd. To pa dosežemo s tem, da živini dajemo več klaje, nego ji je potreba samo za življenje. Koliko nam je tej ali oni živali dati krme, se ne dá kar splošno določiti. Kajti množina krme je odvisna od redilne vrednosti krme, katero pokladamo, od velikosti in teže živine, od

plemena živine in nje starosti. Množina krme je pa tudi odvisna od toplote hleva, od oskrbovanja in posebno od tega, čemu živino redimo, ali zaradi mleka, voznje, ali mesa. Navadno se krmi živina s senom. Preračunili so, da zadostuje govedetu, ako ga s senom krmimo, $\frac{1}{10}$ njegove teže na dan, kadar hočemo govedo samo pri življenju ohraniti. To se pravi za vsacih 70 funtov žive vage moramo dati na dan 1 funt sena. Ako govedo tehta 700 funtov t. j. 7 stotov (centov), dobiti mora na dan 10 funtov sena. Ako pa dotično govedo rabimo za voznjo ali ako je molzemo, mu moramo dati dvakrat toliko sena, torej na vsacih 70 funtov žive vage 2 funta sena. Vol, ki tehta 14 stotov in ga rabimo za voznjo, mora dobivati 40 funtov sena na dan.

Ako pridevamo senu drugih krmskih stvari, kakor detelje, ovsu, otrobi, preš itd., ni treba seveda toliko sena pokrmiti in sicer toliko manj, kolikor znaša redilna vrednost dotične krme. Tako n. pr. 5 funtov ovsu ali 7 funtov otrobi ravno toliko izdá, kakor 10 funtov sena.

Da kokoši tudi po zimti nosijo jajca, skrbí za zadostno gorkoto. Dobro je imeti kokoš v toplem

hlevu; ako pa to ni mogoče, nanosi v kokošnjak za $1\frac{1}{2}$ čevljev na debelo konjskega gnoja, ki bode daljal kokošim potrebne gorkote. Treba jim je tudi dati večkrat kuhane piče, n. pr. krompirja z otrobi.

Da sajci po zimti mladih drevesc ne ogledajo, namazi sedaj drevesca tako visoko, da zajec tudi, ko sneg zapade, ne bode mogel višje seči, z mazilom, ki ga narediš iz apna, ilovice in živalske krvi. Dobro je tudi, ako drevesca povežeš s trnjem in sicer tako gosto, da zajčji gobček ne more do lubada.

Stari srebrni denar. Kdor ima še kaj starega srebrnega denarja, izmenja naj ga do konca tega leta pri c. kr. davkarjih. Tam dobi namreč zanj celotno vrednost, med tem ko si drugi menjalci pridržé nekaj za plačilo; po nekod pa taki menjalci še celó grdo derejo ljudi pri menjavanju. Sprejemajo pa le naš denar; tujih (n. pr. bavarskih šmarnih) tolarjev ti ne zmenjajo v davkarji.

Turšični storži imajo zlasti v mrzlih krajih veliko redilno moč, zato naj se nikar ne zametujejo. Stolčenj in poparjenj so tečna piča goveji živini.

Razne novice.

(Vabilo na naročbo „Domoljuba“.) S tem mesecem dokonča „Domoljub“ svoj letošnji letnik. Majhen po svoji obliki in skromen v svojih upih je „Domoljub“ pričel izhajati pred petimi leti; pač ni pričakoval, da se bo v petih letih tako vtrdil med Slovenci, kakor se je to, hvala milemu Bogu in zvestim njegovim prijateljem, zgodilo sedaj: „Domoljub“ je med vsemi slovenskimi listi najbolj razširjen list.

To je veselo znamenje za naše ljudstvo. „Domoljub“ ima namreč namen vtrjevati v Slovence vdanost in ljubezen do katoliške cerkve, v kateri nam je zagotovljeno naše večno izveličanje; namen mu je buditi med ljudstvom ljubezen in delavnost za lepo slovensko domovino, in za mogočno Avstrijo, v nemati Slovence za duševni in gospodarski napredek, odkrivati trpljenje in stiske revnega ljudstva in zagovarjati njegove pravice nasproti krivičnim mogotcem. Poleg tega je listu namen z mičnim pripovednim berilom blažiti naše ljudstvo ter mu v njegovih britkostih vsaj za to ali ono uro oskrbeti poštenega kratkočasa.

Tem namenom primerno bo „Domoljub“ deloval tudi prihodnje leto.

Do sedaj je izhajal „Domoljub“ kot priloga časniku „Slovenec“; ker pa „Slovenec“ za svoje

obilno gradivo potrebuje vedno več svojih prilog, zato „Domoljub“ ne bo več izhajal kot priloga „Slovencu“, ampak kot samostojen list v poduk in zabavo slovenskemu ljudstvu ter se bo tudi posebej naročeval.

Prijatelje in naročnike „Domoljuba“ prosimo, naj list pridno naročujejo in razširjajo. Vzlasti prosimo:

Pošljite o pravem času naročnino 80 kr. za Domoljuba, da do novega leta že vredimo razpošiljanje.

Posebno novi naročniki naj se hitro oglašé, da lahko vsakemu pošljemo že prvo številko z novim letom.

Priporočamo zopet svojim prijateljem, da naj si list naročajo po več skupaj pod enim naslovom. To nam zeló polajšuje delo pri razpošiljanju. — Ob enem naj nabirajo pri naročnikih „Domoljuba“ bivajočih na Kranjskem udnino 20 kr. za katoliško politično društvo. Vsak, ki pošlje za „Domoljuba“ engoldinar, vsprejme se kot ud katol. polit. društva, ako se za to oglasi. — Tem potom bo najlažje pomnoževati število udov pri katol. polit. društvu.

Denar za „Domoljuba“ naj se pošilja naravnost in jedino pod naslovom: Upravništvo „Domoljuba“ v Ljubljani, ker le tedaj dobimo naročnino pravočasno v roke in tudi lahko točno postrežemo.

Na naročila brez denarja se ne moremo ozirati in „Domoljuba pošiljamo le toliko časa, za kolikor je plačan. Sicer bi namreč pri tolikem številu naročnikov ne bilo mogoče vzdrževati potrebnega reda in pregleda.

Na vsakih 10 listov skupaj naročenih po enem naslovom dobi se en list brezplačno po vrhu.

Nasprotniki „Domoljuba“ rujejo proti listu, kjer le morejo, zato prosimo svoje prijatelje v imenu dobre stvari, naj mu pridobivajo prav pridno novih naročnikov!

Kako lepo bi bilo in brez posebnih težav, da bi vsak „Domoljubov“ naročnik dobil vsaj enega novega naročnika! Za to uslugo prav lepo prosimo svoje prijatelje. — Kolikor več bo naročnikov, toliko več berila bo prinašal „Domoljub“. Delajmo združeni vsi verni, pošteni Slovenci nevtrudno z geslom:

Vse v večjo čast božjo in v blagor našega naroda!

(Udanostne izjave) poslale so nadalje prevzvišenemu knezoskofu ljubljanskemu občine: Dobrnič-Sela pri Sumbregu, Gora pri Sodražici, Št. Jernej na Dolenskem, Kaplja Vas, Klanec in Križ pri Komendi, Križka Vas pri Metliki, Križka Vas in Leskovec pri Višnji Gori, Loka pri Črnomlju, Lokvica pri Metliki, Mekine pri Kamniku, Mlake pri Komendi, Moravče (Sv. Križ poleg Litije), Moste in Nasoviče pri Komendi, Ovsice-Dobrava pri Kropi, Preserje pri Borovnici, Suhodole pri Komendi, Talci Vrh pri Črnomlju. — Slava lepi vrsti zavednih občin in vrlim njihovim predstojnikom!

(Katoliški demokratje.) Mnogo jih je, ki današnje dni na jako jednostaven način rešujejo socialno vprašanje. Nekateri trde: duhovščina ima nalog, da z verskimi razlogi vpliva na delavce, kmete in rokodelce, češ, trpite, vdaite se v svoje stanje in mirni ostanite. Ti ne poznajo bistva Kristusove vere, ki sicer pravi, da najprej skrbimo za nebeško kraljestvo, ki je pa h kratu največja nasprotnica vsaki krivici. In krivica ostane tudi na gospodarskem, ekonomičnem polju — krivica. Slabeji se ne sme nikedar zatirati, ker se izsesavanju sam ne more braniti. Vzivanje, napuh, lakomnost ni greh samo za reveže in prosto ljudstvo, marveč za vse, tudi za tiste, katerim je v bogatih palačah tekla zibelka, prav tako kakor je zapoved: delaj — za vse! — Drugi trde z druge strani, da brani država mir in red in v tem umevajo, naj z bajneti poseže krepko vmes, ko bi se kedo osmelil rušiti sladki mir, ki ga imajo bogatinov vrste. Ti zopet ne vedo, kako daleč sega državna moč; država mora najprej kohkor spada v njeno področje odstraniti krivico, ki dela nemir, potem naj brani mir! — Takih krivičnih mnenj je jako mnogo tudi mej — katoličani. Ni se čuditi. V liberalnih načelih vzgojeni, v predsedkih svojega stanú ali rodú vkošenjeni, v vzivanju otopeni ali z željo splezati višje —

sebičnostjo navdani niso sposobni, da bi premišljevali o tem, koliko znoja in koliko solza in koliko neizrekljive revščine se drži denarja, ki se jim steka v blagajne. Takih je povsod dovolj, tudi pri nas. Vender pa je najbolj zastopana ta vrsta v Belgiji pri tako zvani konservativni stranki. — Zato z veseljem čujemo, da se je mnogo zavednih, vnetih katoličanov sestalo v močno zvezo, ki ni je nadeja ime „demokratska liga“. Ne misli se bojevati proti ustavnemu kraljestvu, marveč le proti prodokom, ki jih imajo „neke vrste ljudje“. Zadnje zimo je narastlo število udov že do 20.000; in koncem septembra t. l. so se sestali odposilanci te zveze prvič pri shodu v Bruselju v posvete. O velesnamenitih sklepih tega shoda menimo o priliki še izpregovoriti. Za sedaj navajamo le besede, katere je govoril Helleputta, predsednik ligi, v flamščini otvarjajoč shod: „Mi smo krščanski demokratje. Mi verujemo, da so vsi ljudje bratje in odrešeni po Kristusovi krvi. Zato se mora z vsemi delavci ravnati kot z ljudmi in z brati. V evangeliju v naukih cerkvenih, v zadnji okrožnici Leona XIII. imamo svoj program in luč načel“. Lepe besede! Kedo ni s celim srcem tak demokrat?

(Prezentovan je) č. g. Anton Lenasi, kurat za Colu, za župnije Ihan.

(„Mir“ o političnem položaju.) Zadnja številka „Mira“ ima jako dober članek o našem političnem položaju. Poročja, kako smo Slovenci z veselimi upi pozdravljali vlado Taaffejevo, a kako malo teh upov nam je spolnil Taaffe vsled vednih spletk in mogočnega vpliva liberalnih Nemcev. Potem pravi: „Prišle so nesrečne volitve na Češkem, ko je zmagala mladočeška stranka, ki ni marala za prejšnjo slovansko-konservativno večino. Ker liberalni Nemci zdravega telesa krščanskih narodov avstrijskih, ki so bili zavezani v prejšnji večini, niso mogli drugače premagati, zastupili so v visokih šolah in z brezverskim berilom najprej mogočne Čehe z liberalnimi nauki, da tisti niso več marali za katoliške Nemce in katoliške Poljake in s ravno istim strupom skušajo zdaj pohabiti in pokvariti tudi Slovence, da bi jih odtrgali od Poljakov in nemških katoličanov.“ — Z vso odločnostjo potem „Mir“ obsoja nesmiselno in nesrečno politiko liberalnih Mladočehov ter završuje svoj članek z besedami: „Kar smo že večkrat trdili, ponavljamo danes zopet. Največ moramo tudi mi Slovenci trpeti zavoljo napak mladočeške politike, ker le tista je nemškimi liberalcem v sedlo pomagala; pa preverjeni smo, da se bo češki narod v kratkem stretnil ter spoznal, da zanj ni druge rešitve, kakor v tesni zvezi z drugimi krščanskimi mislečimi narodi Avstrije, s Slovenci, Hrvati, Poljaki, Rumuni in planinskimi nemškimi kmeti.“ — Kaj poretô tem besedam „Narod“, „Edinost“, „Nova Soča“, ti proslavljajati in razširjevalci mladočeške politike med Slovenci?

(Dekliška šola šolskih sester celjske okolice.) Celjska okolica je zelo velika občina. Ima torej tudi veliko za šolo

godnih in šolo obiskujočih otrok, ki so do leta 1875 hodili v celjske šole. Te so bile pa kmalu prenapolnjene, in vse nemške, torej neprimerni za slovensko dečo iz okolice. Zato se je omenjeno leto ustanovila posebna šola za okolico, v katero so hodili dečki in deklice, čeravno je imela šola takoj s početka tri razrede, (a dandanes je tudi za dečke premalo trirazredna šola), vendar je bila tako prenapolnjena, da je bilo le v prvem razredu 180 otrok. Vслед tega in v след moralnega dobička je kazalo, da se šola po spolih loči. Zato se je po odstranjenih mnogih zaprekah leta 1878 ustanovila posebna privatna dekliška šola z dvema razredoma, katero so prevzele šolske sestre iz Maribora. Solo je kazalo kmalu razširiti na tri in potem na štiri razrede, ker je bilo obilo ukaželjnih deklic, katere se hočele in morale v šolo hoditi. Začetkoma so imele šolske sestre to obilno obiskovano šolo v občinski hiši celjske okolice. Po radodarnosti pokojnega knezoškofa lavantinskega in drugih dobrotnikov postavila si je pa šola na Grabnu novo lepo poslopje, v kateri je še sedaj dobro shranjena. Vzdrževanje šole s tolikimi razredi, za katero ni nobeni javni denarni zavod do sedaj nič plačeval, je stalo veliko stroškov, kateri so se do leta 1880 poravnali z raznimi darili šolskih prijateljev in podpornikov. Ti stroški se znašali na leto še takrat kakih 1500 glđ. — Dekliška šola bi bila morala že pred kakimi deset ali dvanajst leti prenehati, ako bi je ne bilo pod svoje varstvo prevzelo „Katoliško podporno društvo v Celju“. To marljivo društvo je nabiralo povsod podpore in je porabilo vsako leto vse svoje dohodke za dekliško šolo; vrh tega pa je vsako leto za Božič obdarilo še veliko revnih deklic in dečkov iz obeh okoliških šol z mnogo obleko in obutvijo ter dajalo jim po zimi opoldne tople hrane pri č. šolskih sestrah. — Na ta način so č. šolske sestre s pomočjo „Katoliškega podpornega društva“ neizmerno koristile. Petnajsto leto že vzdržujejo vzorno dekliško šolo, kjer se deklice veliko naučé in v slovenskem jeziku ter pravem krščanskem duhu k vsemu dobremu napeljujejo. Koliko je pa to tudi vredno za prihodnje gospodinje naše, to vedó ceniti vsi razumni domoljubi. Vsaj pa tudi hvalijo to šolo vsi stariši, kateri imajo ondi svoje otroke, in vsi, kateri pridejo z zavodom v dotiko. Vse polno pohvale o njej sta bila pa tudi okrajni in deželni šolski nadzornik, kadarkoli sta jo nadzorovala. Ker pa ta šola ne dobiva nikakoršne podpore iz deželnega zaklada, niti od občine, zato prihrani deželi in občini na leto kakih 2000—3000 glđ. Kakor posnamemo iz računa „Katoliškega podpornega društva“ od leta 1891, ima ono največ dohodkov od posojilnic, katere so dale precejšnje podpore, posebno celjska (200 glđ.). Spomnil se je šole sam presvetli cesar z darom 100 glđ. Udje so tudi veliko storili. Imelo je društvo leta 1891 res okoli 3000 glđ. dohodkov, s katerimi je pa poravnalo deloma primanjkljaj prejšnjega leta (1800 glđ.) in pokrilo tekoče stroške. Vendar društvo, ki ima le v obliacijah nekaj malo premoženja, ni moglo še vseh dolgov plačati, in pokazalo se je še lani nekaj primanjkljaja (kakih 500 glđ.). Zató, ker društvo tako blagodejno deluje, ker ima na čelu jako odlične domoljube (predsednik je sam

prečast. gosp. opat Ogradi), — zato ga moremo toplo občinstvu priporočati. Naj se domoljubi naši oglasijo kot udje, naj s tem podpirajo njegov zavod, to prekoristno slovensko dekliško šolo šolskih sester v Celju!

„Dom.“

(Osrednje semenišče sarajevsko.) Vслед toplega za zidanje povoljnega vremena nadaljuje se še vedno delo pri stavbi semenišča v Sarajevu, ki bil je namenjeno za vse štiri škofije v Bosni in Hercegovini. Delo se bode nadaljevalo, dokler bode dopuščalo vreme. Koncem avgusta prihodnjega leta bode zapadni del velikanskega poslopja dovršen. Semenišče in veliki altar v semeniški cerkvi bode posvečena sv. Cirilu in Metodu, koja vzbudita v imenitni smen mnogo dobrotnikov!

(Vestnik šolske družbe sv. Cirila in Metoda.) VI. Izdalo in založilo vodstvo. Tako je naslovljeno poročilo družbe sv. Cirila in Metoda za l. 1891/92. Iz poročila potzamemo, da ima družba 121 podružnic, pokroviteljev 83, ustanovnikov 851, letnikov 4147, podpornikov 3482, vseh družbenikov 9007. — Med društvenimi zavodi so naštetí: 1. otroški vrtec v Celju pod vodstvom č. šolskih sester, 2. otroški vrtec pri sv. Jakbu v Trstu, 3. slovenska štirirazredna ljudska šola pri sv. Jakobu v Trstu, 4. otroški vrtec v Rojanu, 5. na Gr-ti, 6. v Pevni pri Gorici, 7. v Ločniku. Družba je podpirala, 1. otroški vrtec v Podgori pri Gorici, 2. društva „Sluge“ dva otroška vrtca in trirazrednico in novo mešano jednorazrednico v Gorici. — Knjižnica družbe sv. Cirila in Metoda šteje te-le knjige: 1. Franc Jožef I. à 15 kr. 2. Rudolf Habsburški à 20 kr. 3. Valentin Vodnik à 15 kr. 4. Junaki à 25 kr. 5. Matej Ravnikar à 10 kr. 6. Pesmi Valentina Vodnika à 15 kr. 7. Junaki (II) à 30 kr. 8. Janez Cigler à 20 kr. — Družbi sv. Cirila in Metoda želimo obilnih vspehov, ki ji bodo zagotovljeni v polni meri vlasti tedaj, ako se vredi njeno delovanje v sm'lsu sklepov I. slov. kat. shoda.

(Občinske volitve na Studencu.) Pri občinski volitvi na Studencu — okraju krškem — so bili izvoljeni: Fr. Znidaršič, župan, Mat. Jaklič, Franc Novšak, Mat. Selak, Anton Hočevar, J. Bizjak, J. Selak, Mat. Koradiu, Anton Komljanec, Jan. Hitar, občinski svetovalci.

(Volitev župana v Zgornji Šiški.) Dne 17. t. m. so novoizvoljeni občinski možje za občino Zgorzjo Šiško izvolili za novega župana g. Matevža Burgarja (ig. Černeta), posestnika v Zgornji Šiški. Za svetovalece so izvoljeni: Jak. Babnik, Ant. Suštaršič, posestnika v gorenji Šiški, Janez Florijančič in Miha Kunovar, posestnika v Dravljah. — Občina Gorenja Šiška je dobila s to izvolitvijo svoje pravo katoliško-slovensko lice.

(Predlogi za omejevanje pijančevanja.) Dolgo časa že moledujejo pošteni trezni ljudje pri državnem zboru, naj kaj stori proti pijančevanju in vlasti žganjepitju. Kakor poročajo listi, bode vlada še v tem zasedanju izročila zbornici take predloge. Poročilo za te predloge je izvršil poslanec Šuklje, ki nasvetuje, da naj bodo žganjarje zaprte v sobotah zvečer in v nedeljah dopoldne med službo božjo. Ali naj bodo žganjarske beznice zaprte tudi v nedeljah popoldne in v praznikih, o tem naj odločajo deželni zbori.

(„Drobtinice“.) Katoliška družba razpošilja svojim udom „Drobtinice“, XXVI. letnik, vredil dr. Fr. Lampe, za leto 1892. Gosp. vrednik ta letnik poklanja svojim vrlim prijateljem, sotrudnikom pri „Dom in Svetu“. Tudi ta letnik „Drobtinice“ odlikuje se z raznovrstno zanimivo vsebino. Prinaša namreč nastopne spise: Duh sv. Frančiška (nadaljevanje) od 1—52. strani; življenjepis Franca Ks. Kramerja. (od 55. do 159. strani) Beseda o prvem slovenskem katoliškem shodu, od 156. do 165. strani; Sveta sukinja Jezusova v Treviru na Nemškem, od strani 166.—171. H koncu sledé razne lepe pesmi in imenik udov katoliške družbe za Kranjsko leto 1892. Poleg tega podajajo letošnje „Drobtinice“ petero lepih slik: Sv. Anton, prciel za nás; krasno naslikal Simon Ogrin, fotografiral dr. Lampe; sv. sukinja, izpostavljena v Treviru, in podobe knezoškofov dr. Missie in dr. Napotnika, ter slika kanonika Kramerja. — Vzemite in berite!

(Odbor rečne loterije) v prid misijonske hiše v Kočevju naznanja, da se boče srečkanje loterije, katero je visoko c. kr. denarstveno ministerstvo z dné 5. decembra 1891, št. 43.041, za leto 1892 dovolilo, veršilo nepreklicljivo dné 28. decembra 1892. Do tega dné se srečke, razposlane po raznih krajih sveta, še lahko pokupijo ali pa nazaj vrnejo v daljno razpečavanje. — Naša loterija, če tudi bolj skromna, broji vendar le 40 lepih glavnih in 560 postranskih dobitkov. Glavni dobitki so poleg družih: elegantna zlata žepna ura, darilo Njihove c. kr. visokosti presvitlega gospoda feldmaršala nadvojvoda Albrechta; dragocen zlat mašen plašč s krasno umetno vtakano podobo presv. Srca Jezusovega; štirje prav lepi beli mašni plašči; mašen kelib, velika štatuva presv. Srca Jezusovega, itd. Ta loterija se torej že po svojih dobitkih, še bolj pa po svojem blagem namenu sama najbolje priporoča. Srečke se še dobivajo tržne dni v sobi, kjer so dobitki rečne loterije razstavljeni, to je na Kongresnem trgu št. 17; vsaki dan pa se dobivajo pri podpisnem, dalje v tabačnih prodajalnicah na Cesarja Jožefovem trgu, v Spitaliških ulicah in v Šelenburgovih ulicah. Srečka stane le 25.-kr., razpečateljsem se dovoljuje 20% odškodnine. — Za odbor: Janez Smrekar, Vodnikov ulice št. 2.

(Hiš grofa Pejačeviča — redovnica) je dné 25. pr. m. v samostanu „ubogega deteta Jezusa“ v Döblingu pri Dunaju napravila samostanske obljube. Redovnice se pečajo z vzgojo otrok in njihov zavod slovi po celi Avstriji kot najbolji v izdelovanju ženskih ročnih del.

(V Sentrupertu na Dolenjskem.) Kakor se nam poroča, umri je g. Martin Jurč, trgovec v Sent Rupertu, po dolgotrajni in mučni bolezni. Bil je v vseh zadevah blaga duša. Dnó 25. pr. m. je bil pokopan. Njegovi znanci in prijatelji priporočajo ga v blag spomin. Naj v miru počiva!

(Vodovodi in vodnjaki) v suhih krajih na Dolenjskem se boče pričeli vendar delati morda že drugo leto. Deželni odbor je bil poslal svojega inženirja letos na Dolenjsko v žužemperški, črnomaljski in kočevski okraj, to je bilo meseca avgusta in septembra. Deželni inženir je tam preiskaval pokrajine in vodne izvire, iz katerih bi pre-

skrbeli oddaljenim vasem prepotrebno vodo, katere pomanjkauja sedaj zelo trpé. Napravili se bodo vodovodi po cevih iz vlitiga železa. Kjer pa izvirov ni, tam bodo vodnjaki. Načrti bodo dodelani menda že letos. Ako bi prebivalci prispevali s tlako in s kamenjem, opeko, apnom, peskom, lesom itd. do vrednosti 20 odstotkov, bi drago prevzela dežela in država v določenem razmerju. To je za narodno-gospodarski napredek naše dežele neizmerno važno podjetje. Načrt za vodovod v Ambrusc v žužemperškem okraju je poslal deželni odbor že poleti na vlado s prošnjo za izdatno podporo, stvar se uradno obravnava sedaj pri poljedelskem ministru na Dunaju in se opozarjajo na to naši gg. državni poslanci. „D. N.“

(V Kočevju) se je dné 20. t. m. na Testinovem kolcu obesil 19 let stari hlapec Stefan Levstek, doma iz Sodražice. Bil je strasten igralec. Zadnje dni se je tikal okrog brez dela.

(Nesreče.) V svojem vodnjaku je utonil prečedni ponedeljek Anton Vidmar, posestnik v Plešah v okraj žužemperškem. Ko vleče z vedrom pitne vode iz vodjaka, se mu izpodrsne, prevrta se in pade v vodnjak. Žena njegova, vta vznemirjena, da moča ni od vodnjaka, gre gledat, zasliši še malo pljuskanje v vodnjaku, pokliče sosedov in ti potegnejo vón že mrliča. Pripeljali so ga v mrtvašnico v Hinje. — Rudar Franc Bejeec v Idriji pade v ponedeljek po noči ves pijan v hišo posestnika Franca Kogoja, v temni veži zaide in pade po stopnjicah v klet tako nesrečno, da vsled tega drugi dan umrje. — Posestnik Janez Selak iz Griča pri Novem Mestu je 18. novembra s svojimi tremi s'novi in z enim hlapcem sekal v gozdu hrastov les. Pri tem zadene velika veja posekanega hrasta 20letnega sina Alojzija, da vsled ran umrje.

(Kaj stori socialna demokracija za delavce?) Glasila socialnih demokratov vedno govorijo o blaženosti, katere boče nastala, ako stopijo ljudje v njih vrsté. Seveda se nabaja mnogo taci, ki vse verjamejo, kar vodniki socialno-demokratske stranke govorijo ali pišejo. Zanimivo je, kaj je dotedaj stranka za svoje pristaše storila, in kaj je torej od nje v prihodnje še pričakovati. Glavna reč socialno-demokratskih vodnikov je, pobirati denarje. Kaj se pa z novci zgodi? Zginejo v žepih vodnikov, ne da bi se obrnili v prospeh delavcev. Zid Bebel dobiva 150 mark na mesec za to, da oskrbuje centralno delavsko blagajno, koja pa oskrbuje tako, da se mora v listu „Vorwärts“ vedno popravljeti. Na shodu v Erfurtu so se predložili računi. Agitacije so veljale 40 tisoč mark, oskrbniki in vodniki Singer, Liebknecht in drugi so pogoštnili 17 tisoč, socialno-demokratski poslanci so si razdelili črez 15 tisoč, zaprtim vrednikom-hujskacem za priboljšek 6 tisoč, podpore listom 19 tisoč itd. Vse novee so zločili delarci, in kakšno korist so imeli? Dejanjske nobene ne, samo moralno, da se čutijo neko celoto in da v zaupanju pričakujejo skupno — boljše bodočnosti. Od njihovih željev se redijo ljudje, ki sami nič delati nebejo. Drušega ni takemu človeku treba storiti, kakor da povdarja nujnost novega socialnega lista, katerega vrednik, seveda sam postane. Sedaj lepo je, pije, kadil in nič ne dela. Ako se pa vprašamo, od kod jemlje? „Zavedni“ delavci ga vdrinjajo.

V listu se namreč pobira za agitacije, za jetniški zaklad itd., doneski pa lepo zginijo v žepih vrednikovih. Takih vrednikov je cela kopica. Ravno tako živijo od delavskih žuljev potujoči socialisti govorniki, katerim so njih pota prav dobro plačana. To storijo socialisti demokratije za delavce in ne, da bi jim v boleznih pomagali, sli vdove kaj podpisale; še cele prištrajkih niso mož beseda. Obljubijo takrat veliko iz družbine blagsjnice, dajo pa bore malo. Zakaj neki? Ne marajo za dela usmiljenja, za dela ljubezni, hočejo, da bi bil delavec nezadovoljen. To je nauk vodnika socialistnih demokratov že omenjenega žida Bebela. Kjer ni krščanstva, tudi ni nenobidnosti. Da se družijo delavci, je dobro, da se pa dajo tako žalostno varati brezvestnim agentom pekla, je točno in nevarno.

Priloga št. 44. "DOMOLJUBA" izide dne 15. decembra zvečer.

Loterijske srečke.

Line, 26. novembra:	4,	65,	79,	19,	80.
Trst, 26. novembra:	81,	47,	7,	21,	4.
Brno, 23. novembra:	13,	51,	75,	29,	40.

Tržne cene v Ljubljani dne 30. novembra.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	6	10	Špeh povejen, kgr.	—	62
Reš.	5	72	Surovo maslo,	—	78
Jelmen,	3	96	Jajca, jedbo	—	3 ¹
Oves,	2	52	Mleko, liter	—	10
Ajda,	5	77	Goveje meso, kgr.	—	64
Proso,	4	78	Teleče	—	48
Koruz.	4	50	Svinjako	—	46
Krompir,	3	03	Koštrunovo	—	36
Leča,	12	—	Pisaneč	—	40
Grah,	10	—	Golob	—	16
Fižol,	9	—	Seno, 100 kgr.	2	23
Maaslo, kgr.	—	90	Slama,	—	1 96
Maat,	—	64	Drva trda, 4 kub. mtr	7	—
Špeh svež,	—	50	" mehka,	5	—

Založil A. Selbring. Lipsija, Novomesto.

Nacrt in obdelava C. Opitz.

Najst oddelkov, obsežajoči:

I. Nemčija	VI. Belgijo in Holandijo
II. Avstro-Ogersko	VII. Švedijo in Norveško
III. Švice	VIII. Danijo
IV. Francijo	IX. Vel. Britanijo.
V. Italijo	X. Španijo in Portugal.

XI. Rusijo in spodnje podonavske države. 78 1

Popolno v 35 izdajah à 60 kr.

Dobi se v vseh knjigarnah.

78-1

Henrik Zadnikar

pasar in srebrar

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 17

se priporoča velečastitej duhovščini v napravo in popravo vsakovrstne

cerkvene posode

iz bronu in srebra v poljubnih slogih z zagotovilom trajnega, dobrega dela in najnižje cene.

Napravlja na željo cerkvena dela za plačilo na obroke.

Sprejema stare reči v prenovljenje, t. j. v posrabanje in pozlačenje. 76 (34-1)

V zalogi ima vedno različne cerkvene posode, istotako tudi strelevođe.

Primerna darila!

priporoča uljudno

Fran Čuden,

URAR,

preje J. GEBÄ,

v Ljubljani, Slonovo ulico št. 11,

ter vabi uljudno preč. duhovščino in sl. občinstvo na ogled svoje velike izborne zaloge najraznovrstnejših

žepnih ur, zlatih, srebrnih in nikelnatih, stenskih ur s nihalom, ur s stolalom in ur budilnic (Weckeruhren), ur s godbo in godbenih valčkov v ličnih politiranih omaricah; raznovrstnih vertikal, prstanov in uhonov.

Cene žepnim uram so naslednje:

Najfiniješe nikelnate ure	od glid. 4 30 do	6
" srebrne ure s ključem	7 50	10
" srebrne remonte-ure	7 50	12
" iste s dvojnimi oklepom	9	18
" zlate ure za dame	16	35
" zlate ure za gospode	24	100

Garantiram povsem za poštenost pri meni kupljenega blaga; za zanesljivost mehanizma pa eno leto jamčim. — Cenjeni naročniki se megé pripraviti, da moje blago ni zamenjati z dunajskim tovarniškim blagom, vzhle temu, da prodajem dobro blago za res nizke cene.

Popravila izvršujem točno in zanesljivo ter jamčim za dobro izvršbo. — Vnasjtm naročnikom postrežem po želji z obratno pošto. 17-15 205 38-35

Ilustrovani senki na željo gratis in franko.

zadnja cena

R. Miklauc

v Ljubljani, Špitalske ulice šte. 5.

Zaloga vsake baže

**gvantnega blaga za moške
in ženske** 72 9-5

kakor tudi vse vrste koco, kovtre, srajce,
jope, nogovce, svilene in cajgaste rute itd.

po najnižji ceni.

zadnja cena.

**Podfosfornasto-kisli
apneno-železni sirup**

prireja lekarničar Julij Herbabny na Dunaji.

Ta že 22 let s največjim uspehom rabljeni, od mnogih zdravnikov najbolje priznani in priporočeni pralni sirup rastaplja sluz, upokojuje kašelj, pomanjšuje pôt, daje silast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahke si prilavajoči obliki, je jako koristno za naražanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo naražanje kostij. Cena steklenici Herbabnyjevega apneno-železnega sirupa je 1 gld. 25 kr., po pošti 20 kr. več za zavijanja. (Polovičnih steklenic ni.)

SOHUTE-WARKE

JULIUS HERBABNY WIEN

Svarilo! Svarimo pred ponaredbami, ki se pojavljajo pod enakimi ali podobnimi imeni, a so vendar posvoji sestavi in svojem učinku popolnoma različne od naš ga originalnega 22 let obstoječega podfosfornasto kislega apneno-železnega sirupa. Zalteva naj se torej vselj izrečno Herbabnyjev apneno-železni sirup. Paxi naj se tudi na to, da je zraven stoječa oblastveno protokolirana varstvena znamka na vsaki steklenici in prosimo, ne dajte se zapeljati niti z nižjo ceno, niti z drugimi pretvezami, da bi kupili kake ponaredebe! 83 6-1

Osrednja raspodjalnica za provinije: na Dunaju, lekarna „zur Barmherzigkeit“ **JULIJA HERBABNY-ja**, Neubau, Kaiserstrasse 75. Prodajajo ga gospodje lekarničarji: v Ljubljani J. Svoboda, Gab. Piccoli, Ubaldo pl. Trakóczy, W. Mayr; dalje ga prodajajo v Celju: J. Kupferschmid, Haumbachovi dediči; na Reki: J. Gmeiner, G. Prodám, A. Schindler, Ant. Mizsam, lekarničar. P. Prodám, M. Mizsam, drog.; v Brezjah: A. Ruppert; na Sovodjem (Gmünd): R. Müller; v Celovecu: W. Thurwald, P. Birnbacher, J. Kometter, A. Egger; v Novemestu: A. pl. Sladovlec; v Št. Vidu: A. Reibel; na Trbiču: A. Siegl; v Trstu: E. Zanetti, A. Sattina, B. Bissolotto, J. Scavallo, E. v. Leutenburg, P. Prendini, M. Ravasini; v Beljaku: P. Scholz, dr. E. Kumpf; v Črnomlju: J. Blažek; v Velikovecu: J. Jobst; v Wolfsbergu: J. Huth.

Jos. Cotman,

pleškar, lakirar in napisal slikar, 172 (23)

v Ljubljani, na Bregu št. 6.

se priporoča sl. občinstvu v mestu in na deželi v lično izvršitev vseh v njegovo stroko spadajočih del, posebej se priporoča gg. obrtnikom (rekodelcem) v izvršitev imenskih in raznih napisov. Delo solidno, trajno in cene nizke

Na Najvišje povelje Nj. e. in kr. apostolskega veličanstva.
Bogato oskrbljena po c. kr. ravnateljstvu loterijskih dohodkov
zajamčena

XXVIII. državna loterija

za civilne dobrodelne namene.

3135 dobitkov v skupnem znesku 170.000 gld. in sicer: 1 glavni dobitok s 60.000 gld. z dvema predobitkoma in dvema podobitkoma à 500 gld., 1 glavni dobitok s 30.000 gld. z 1 predobitkom in 1 podobitkom po 250 gld., 2 dobitka po 10.000 gld., 10 dobitkov po 1000 gld., 15 dobitkov po 500 gld., 100 dobitkov po 100 gld., naposled serijski dobitki v skupnem znesku 30.000 gld. — Zrebanje se bo vršilo neprekinjeno do 29. decembra 1892. — Srečka stane 2 gld. avstr. velj.

Podrobnejša določila ima igralni načrt, ki se dobiva brezplačno s srečkami pri oddalku za državne loterije, Dunaj, L. Riemergasse 7, II. Stock, in Jakobberhofe, kakor tudi po mnogih prodajalnicah. — Srečke se pošiljajo poštno prosto.

Dunaj, oktobra meseca 1892. 81 6-5

C. kr. ravnateljstvo loterijskih dohodkov,
oddelek državne loterije. 464 6-3

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse zobne operacije in zobna plombovanja

A. PAICHEL,

zobozdravnik

pri Hradskega mostu I. nadstropje.

Podpisani usoja si prodati duhovščini, spošt. uradnikom in občinstvu v mestu in na deželi priporočiti se v najrazličnejši izdelavi

duhovniške obleke

uradniške obleke (uniforme),

uradniške drž.-želez. obleke,

uradniške zas.-želez. obleke,

civilne vsakovrstne obleke

po poljubnem kroju prirejane, izdelane iz zajamčeno izvrstnega blaga po primerno nizki ceni. Najrazličnejše blago imam vedno v zalogi

66 (10-10) Velepoštovanjem

F. Cassormann
v Ljubljani, Selenburgove ulice 4.

P III. zvezek: **POVESTI**

Andrej Kalan

izšel je ravnokar ter se dobiva komad 20 kr., po pošti 23 kr. v Katoliški Bukvarni in Tiskarni v Ljubljani.

— Tudi II. zvezek je še v zalogi.